

Interneto karštosios linijos „Švarus internetas“ veikla

.LT domeno 30-mečio renginys
2022 m. birželio 3 d.

INHOPE

**švarus
internetas**

Interneto karštoji linija – kas tai?

- ❖ Interneto karštoji linija – tai sistema, skirta pranešimams apie pastebėtą neteisėtą (draudžiamą skleisti pagal Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymą) ar žalingą (darantį neigiamą poveikį nepilnamečiams) turinį internete priimti ir juos tirti
- ❖ Tikslas – neteisėto turinio pašalinimas
- ❖ Įkurta RRT 2007 m. balandžio mėn., remiantis 2007 m. balandžio 25 d. sutartimi su Europos Komisija dėl Saugesnio interneto projekto vykdymo Lietuvoje
- ❖ RRT interneto karštoji linija tapo tarptautinės interneto karštųjų linijų asociacijos INHOPE nare 2008 m.
- ❖ Nuo 2019 m. vasario 5 d. (SID 2019) jos naujasis pavadinimas yra „Švarus internetas“, o svetainė – www.svarusinternetas.lt.

INHOPE

**švarus
internetas**

Bendradarbiavimas

❖ Bendradarbiavimas su suinteresuotomis institucijomis:

- Policijos departamentas
- Žurnalistų etikos inspektorius tarnyba
- Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga
- Nacionalinė švietimo agentūra
- VšĮ „Vaikų linija“
- Asociacija „Langas į ateitį“
- Informacijos prieglobos paslaugų teikėjai
- Interneto paslaugų teikėjai

INHOPE

**svarus
internetas**

Apie kokį turinį mums pranešama

❖ Draudžiamas turinys:

- Vaikų seksualinio išnaudojimo vaizdai (įskaitant vaikų erotiką, nudizmą ar kitus nederančius vaizdus su vaikais)
- Pornografija
- Rasizmas ir ksenofobija
- Kibernetinės patyčios ir smurtas prieš asmenis
- Narkotikų platinimas

❖ Žalingas turinys, kuris gali turėti neigiamą poveikį nepilnamečių psichologiniam vystymuisi :

- Erotika
- Seksualinių santykių propagavimas
- Sprogmenų, narkotikų pasigaminimo instrukcijos
- Informacija, skatinanti savęs žalojimą ar savižudybę, ir kt.

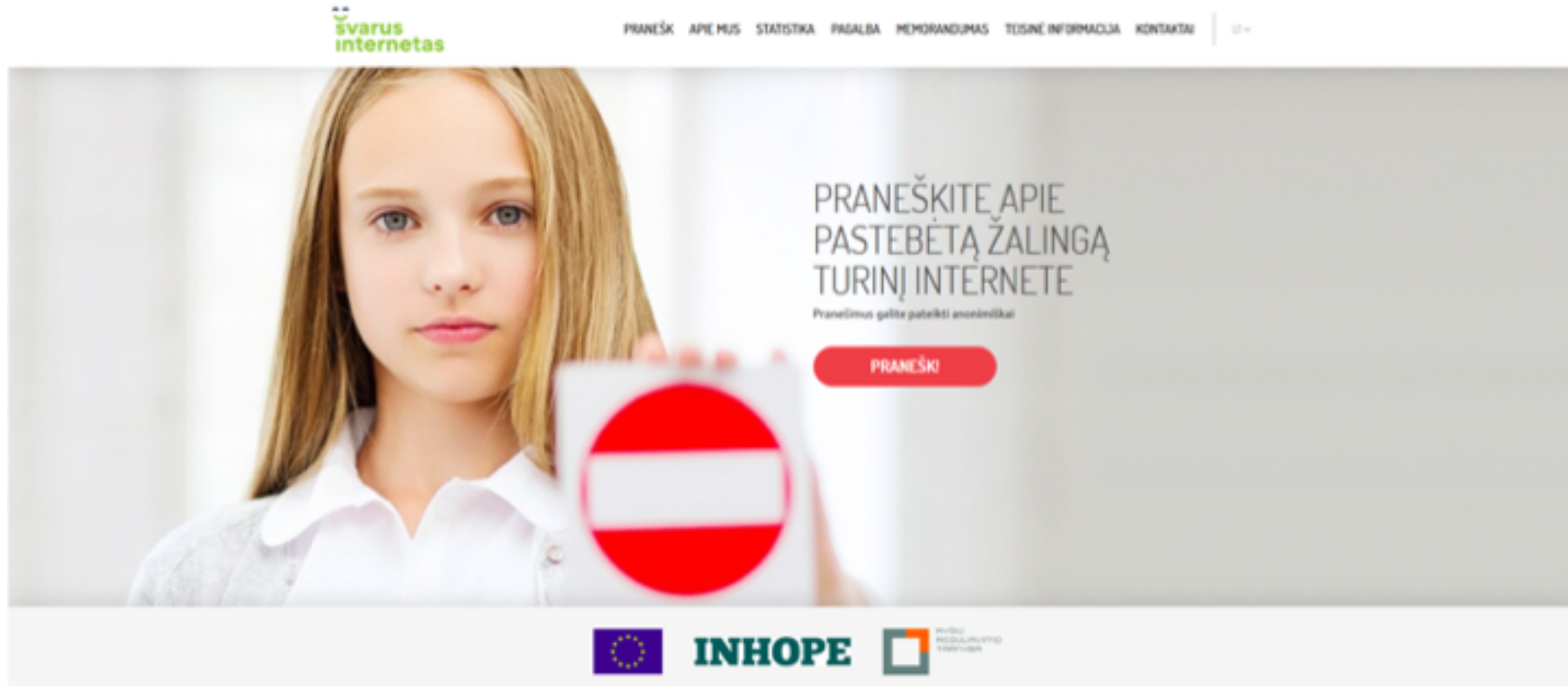

INHOPE

 **svarus
internetas**

Kaip pranešti? <https://www.svarusinternetas.lt>

The screenshot shows the top navigation bar with the 'Svarus internetas' logo and menu items: PRANEŠK, APIE MŪS, STATISTIKA, PAGALBA, MEMORANDUMAS, TEISINĖ INFORMACIJA, KONTAKTAI. The main content area features a young girl holding a red prohibition sign. The text reads: 'PRANEŠKITE APIE PASTEBĖTĄ ŽALINGĄ TURINĮ INTERNETE' and 'Pranešimus galite pateikti anonimiškai'. A red button labeled 'PRANEŠKI' is visible. The footer contains logos for the European Union, INHOPE, and the Lithuanian Media Council.

INHOPE

 **svarus
internetas**

Pranešimų tyrimo schema

INHOPE

švarus internetas

Narystė INHOPE asociacijoje

INHOPE

- ❖ Šiuo metu 46 pasaulio šalyse veikia 50 interneto karštųjų linijų, kurias jungia tarptautinė interneto karštųjų linijų asociacija INHOPE.
- ❖ RRT interneto karštoji linija yra INHOPE narė nuo 2008 m.
- ❖ Interneto karštųjų linijų funkcijos – pranešimų apie pastebėtą neteisėtą ar žalingą informaciją internete priėmimas ir tyrimas. Tikslas - neteisėtos informacijos pašalinimas.
- ❖ Ypač aktyviai INHOPE kovoja prieš vaikų seksualinio išnaudojimo vaizdus internete.
- ❖ INHOPE pozicija – nepalaiko blokavimo; interneto turinys turi būti šalinamas toje vietoje, kur jis yra patalpintas

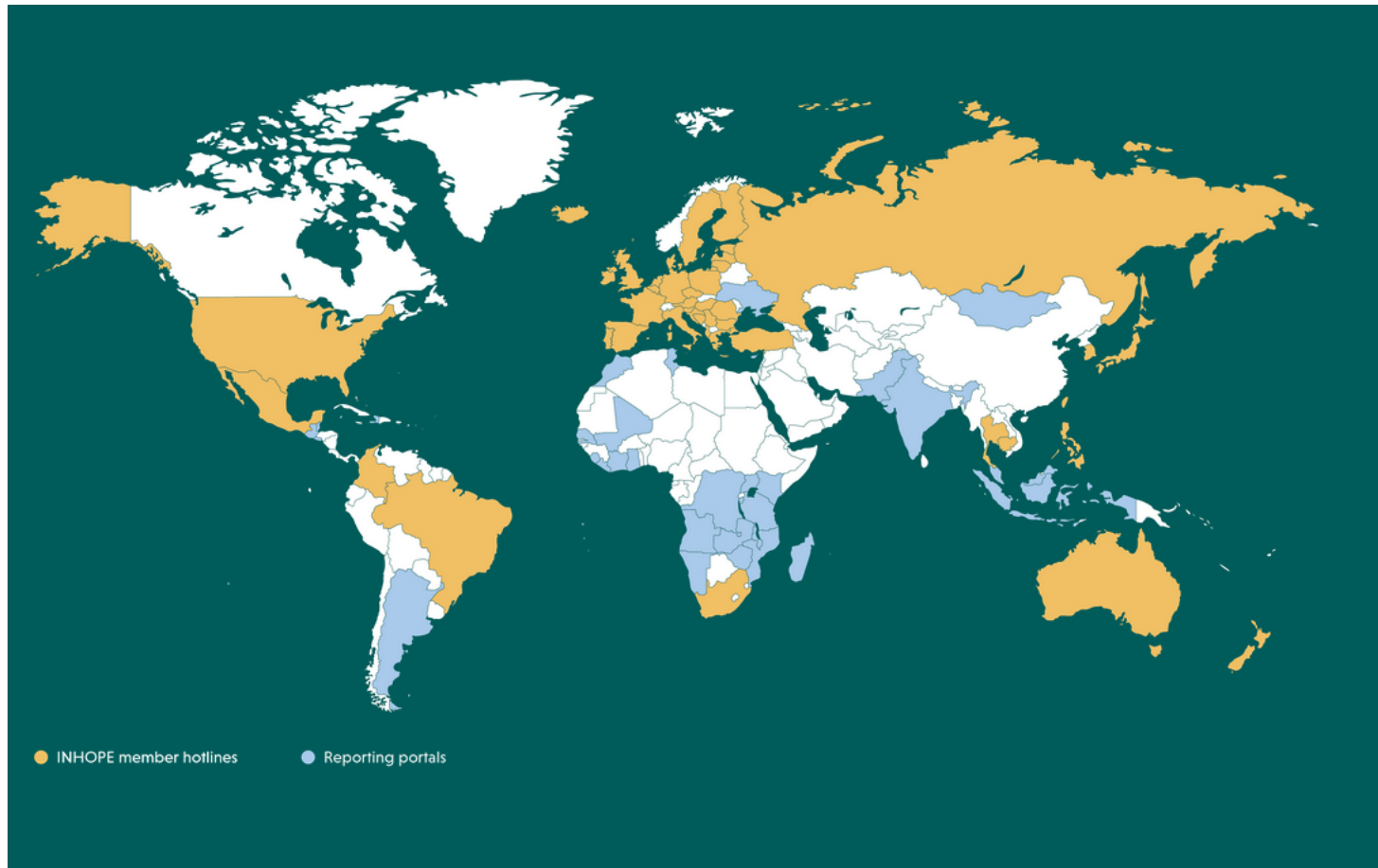

INHOPE

švarus
internetas

INHOPE žemėlapis

INHOPE

 svarus
internetas

Tarptautinis bendradarbiavimas

- ❖ RRT interneto karštoji linija yra INHOPE narė, bendradarbiauja ir keičiasi pranešimais su kitų šalių interneto karštosiomis linijomis ir prisideda prie efektyvaus neteisėto interneto turinio (ypač vaikų seksualinio išnaudojimo medžiagos) šalinimo iš interneto.
- ❖ Interneto karštosios linijos atstovai nuolat dalyvauja INHOPE konferencijose, susitinka ir bendrauja su kitų šalių interneto karštųjų linijų atstovais.
- ❖ INHOPE konferencijose yra galimybė susitikti ir užmegzti kontaktus su kitų šalių teisėsaugos institucijų, Interpolo, Europolo, taip pat populiariausių pasaulinių socialinių tinklų atstovais.
- ❖ RRT turi tiesioginius kontaktus su Facebook atstovais, todėl gali kreiptis į juos kritinių pranešimų į karštąją liniją atveju (pvz. dėl savižudybių prevencijos).
- ❖ Interneto karštajai linijai taip pat suteiktas YouTube ir TikTok Trusted Flagger statusas.

INHOPE

**svarus
internetas**

Gautų pranešimų statistika 2021 m.

- ❖ Per 2021 m. Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba (RRT) interneto karštąja linija gavo 3558 pranešimus. Po atlikto tyrimo tolesnių veiksmų imtasi 380 atvejų (išsiųsta tolesniam tyrimui ir informacijos pašalinimui):

- ❖ 1551 pranešimas buvo pasikartojantis (daugiausia apie vaikų seksualinio išnaudojimo vaizdus), t.y. apie tą patį turinį, apie kurį jau buvo pranešta INHOPE ar policijai, taigi papildomų veiksmų nebuvo imtasi.

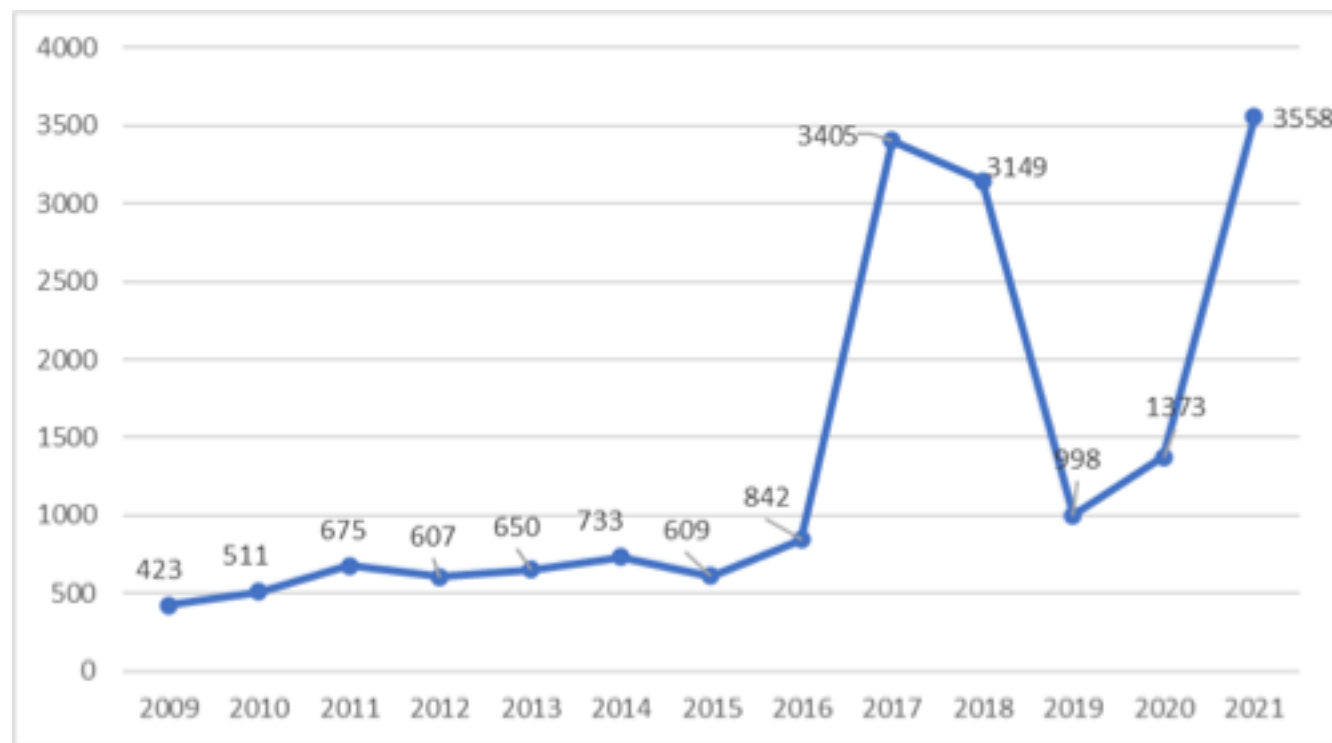

INHOPE

 svarus
internetas

Gautų pranešimų statistika 2009-2021 m.

INHOPE

 **svarus
internetas**

Pranešimai apie patyčias

- ❖ Švietimo įstatymo pataisos, įsigaliojusios nuo 2017 m. rugsėjo 1 d.
- ❖ „23² straipsnis. Pranešimas apie patyčias kibernetinėje erdvėje ir kitą draudžiamą ar ribojamą skleisti viešąją informaciją.
- ❖ Šiame straipsnyje reglamentuojama:
  - pranešimų apie patyčias ir kitą draudžiamą ar neigiamą poveikį nepilnamečiams darančią informaciją (pagal Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymą) teikimo RRT tvarka
  - RRT pareiga nagrinėti pranešimus ir imtis veiksmų, kad draudžiama informacija būtų kuo greičiau pašalinta iš interneto
  - Bendradarbiavimas su policija, ŽEIT ir kitomis atsakingomis institucijomis
  - RRT teisė duoti privalomus nurodymus elektroninės informacijos prieglobos ar viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjams pašalinti draudžiamą informaciją iš jų serverių arba panaikinti prieigą prie jos
  - Elektroninės informacijos prieglobos ar viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų prievolė vykdyti privalomus RRT nurodymus

INHOPE

 svarus
internetas

Memorandumas dėl švarios interneto aplinkos

- ❖ 2020 m. vasario mėn. RRT pakvietė Lietuvos elektroninės informacijos prieglobos paslaugų teikėjus prisijungti prie Memorandumo dėl švarios interneto aplinkos ir tokiu būdu išreikšti neteisėtos ar žalingos nepilnamečiams informacijos netoleravimą savo tarnybinėse stotyse (serveriuose).
- ❖ Memorandumu siekiama sukurti tokią paslaugų teikėjų ir RRT bendradarbiavimo aplinką, kurioje:
  - gavus pranešimą iš RRT interneto karštosios linijos, būtų operatyviai šalinama ypač jautri informacija (pvz. vaikų seksualinio išnaudojimo medžiaga) ir kt.
  - paslaugų teikėjai patys imtųsi priemonių pašalinti draudžiamą turinį, kai pastebi jį savo serveriuose
  - paslaugų teikėjų klientai skatinami būti atsakingais ir internete neskelbti draudžiamos informacijos
- ❖ Šiuo metu prie Memorandumo yra prisijungę 10 informacijos prieglobos paslaugų teikėjų

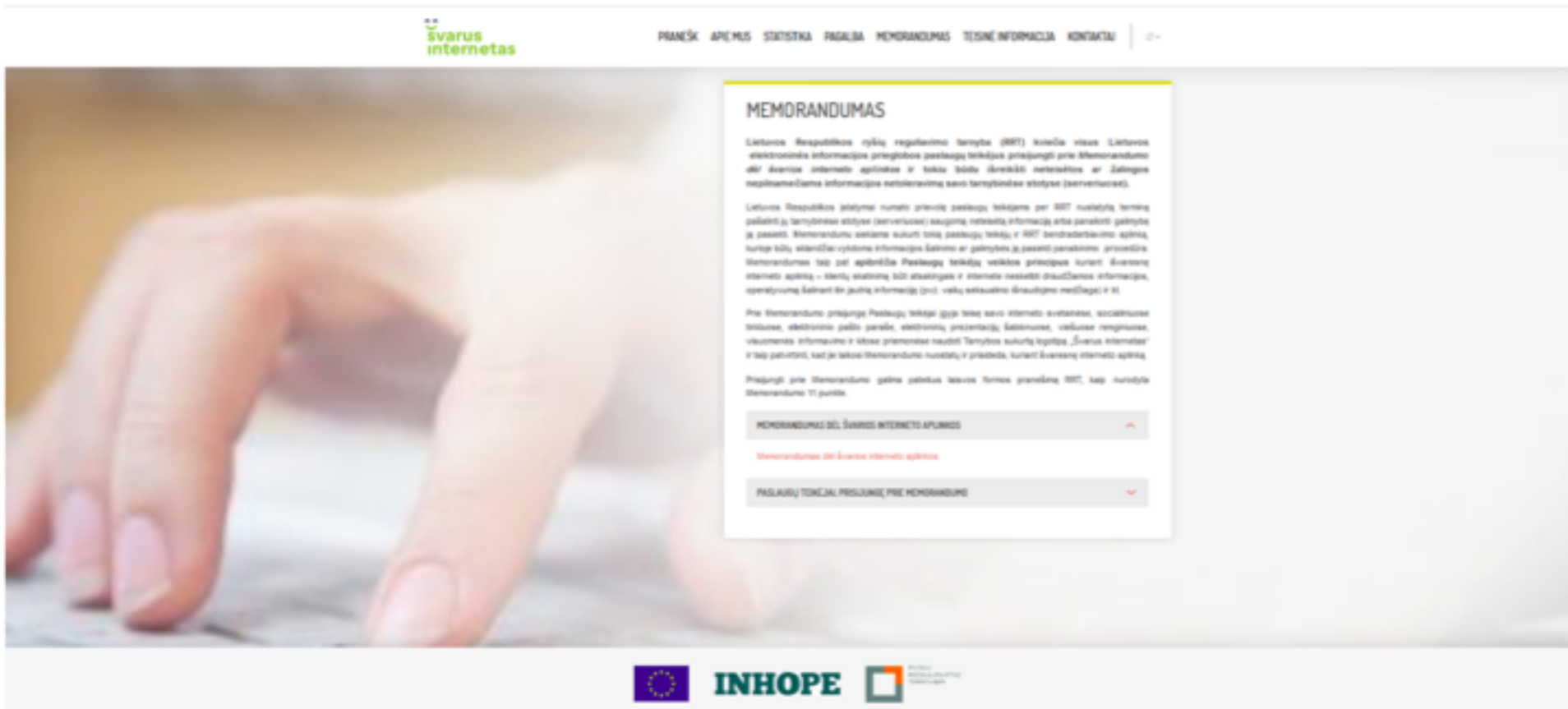

INHOPE

 svarus
internetas

Memorandumas dėl švarios interneto aplinkos

svarus internetas

PRANEŠI | APIE MUS | STATISTIKA | PAGALBA | MEMORANDUMAS | TEISINĖ INFORMACIJA | KONTAKTAI | 02

MEMORANDUMAS

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba (RRT) kviečia visas Lietuvos elektroninės informacijos priėmimo paslaugų teikėjas prisijungti prie Memorandumo dėl švarios interneto aplinkos ir tokiu būdu išreikšti nuostolius ar žalingas nepilnamečiams informacijos netoleranciją savo tarnybinėse stotyse (serveriuose).

Lietuvos Respublikos piliečiai nuolat prievirę paslaugų teikėjams per RRT nustatytą terminą pateikti (tarnybinėse stotyse (serveriuose) saugojimą neteisėtą informaciją arba panašinti galimybę ją pasiekti. Memorandumu veltame sukurti tokių paslaugų teikėjų ir RRT bendradarbiavimo aplinką, kurioje būtų standartiniai ryšių informacijos šaltiniai ar galimybės ją pasiekti panašiomis procedūromis. Memorandumas taip pat apibrėžia Paslaugų teikėjų veikimo principus turint švarios interneto aplinką – taisyti, atpažinti, šalinant šiuos atpažinti ir interneto nesaugi draudžiamą informaciją, operatyviai šalinti šiuos informaciją (pvz. vaikų seksualinio šmeižimo medžiagą) ir kt.

Prie Memorandumo prisijungę Paslaugų teikėjai įgyja tokią savo interneto svetainėse, socialiniuose tinklųse, elektroninio pašto pašto, elektroninių prezentacijų, šaltiniuose, vedlėse registruose, visuomenės informavimo ir kitose priemonėse naudoti Tarnybos sukurtą žymelį „Švarus internetas“ ir taip patvirtinti, kad jie laikosi Memorandumo nuostatų ir principų, turint švarios interneto aplinką.

Prisijungti prie Memorandumo galima pateikus laisvos formos pranešimą RRT, kaip nurodyta Memorandumo 11 punkte.

MEMORANDUMAS DĖL ŠVARIOS INTERNETO APLINKOS

Memorandumas dėl švarios interneto aplinkos

PASLAUGŲ TEIKĖJAI PRISIJUNGIA PRIE MEMORANDUMO

 INHOPE

INHOPE

**svarus
internetas**

Privalomi nurodymai (NTD pranešimai)

- ❖ 2021 m. RRT išsiuntė 31 privalomą nurodymą (NTD, *Notice and Take Down* pranešimą) informacijos prieglobos paslaugų teikėjams. Iš jų:
  - 1 pranešimas – prie Memorandumo prisijungusiam informacijos prieglobos paslaugų teikėjui
  - 30 pranešimų – kitiems 5 informacijos prieglobos paslaugų teikėjams

INHOPE

 svarus
internetas

Aktyvi draudžiamo turinio paieška

- ❖ RRT, dalyvaudama Mokslo inovacijų ir technologijų agentūros (MITA) „GovTech Lab“ idėjų iššūkių serijoje 2020 m. pavasarį iškėlė iššūkį „Kaip automatizuotai identifikuoti draudžiamą interneto turinį?“
- ❖ Šiuo iššūkiu RRT siekė, kad automatizavus Lietuvos tarnybinėse stotyse patalpinto draudžiamo turinio (vaikų seksualinio išnaudojimo medžiagos, pornografijos) identifikavimą būtų geriau apsaugoti interneto vartotojai, ypač vaikai.
- ❖ Inovatyvų, dirbtinio intelekto panaudojimu grįstą įrankį, kuriuo būtų galima identifikuoti Lietuvos skaitmeninėje erdvėje saugomą draudžiamą interneto turinį ir apie jį pranešti RRT interneto karštajai linijai, sukūrė bendrovės „Oxylabs“ komanda.
- ❖ Kuriant įrankį aktyviai buvo bendradarbiauta su LKPB.

INHOPE

 svarus
internetas

Aktyvi draudžiamo turinio paieška

- ❖ 2021 m. balandžio mėn. įrankis perduotas RRT ir pradėtas testuoti.
- ❖ 2021 m. spalio mėn. sudaryta sutartis su KTU dėl .lt antro lygio domenų, susietų su veikiančiomis interneto svetainėmis, sąrašo teikimo RRT.
- ❖ Nuo 2022 m. sausio mėn. įrankis pradėtas realiai naudoti.
- ❖ Su šiuo įrankiu per 3 mėn. buvo patikrinta daugiau nei 288 tūkst. interneto svetainių (susiję domenai - ne vien tik su galūnėmis .lt), veikiančių Lietuvos IP adresų ruože, – jose aptiktas galimai draudžiamas ar žalingas turinys buvo nukreiptas išsamesniam RRT specialistų vertinimui.
- ❖ Nustatyta 19 interneto svetainių, galimai pažeidusių nacionalinius Lietuvos ar Europos Sąjungos įstatymus.
- ❖ 8 pranešimai persiūsti tolesniam tyrimui Policijos departamentui; dėl 2 pranešimų pradėti ikiteisminiai tyrimai.
- ❖ 11 pranešimų persiūsti tolesniam tyrimui Žurnalistų etikos inspektoriatui tarnybai.

INHOPE

 svarus
internetas

Projekto „Saugesnis internetas“ viešinimas

❖ Kartu su projekto „Saugesnis internetas“ partneriais 2021-2022 m. buvo vykdoma ši veikla:

- Saugesnio interneto diena – pagrindinių renginių SID 2021 ir SID 2022 m. organizavimas;
- Renginių ciklas vaikų vasaros stovyklose „Saugus internete ir vasarą“;
- Tėvų forumas „Ar tikrai žinote, ką Jūsų vaikai veikia internete?“;
- Viešinimas įvairiuose medijų kanaluose (pranešimai spaudai, komentarai ir interviu TV ir radijuje).

INHOPE

svarus internetas

Ačiū už dėmesį!

Vilius Nakutis

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba

vilius.nakutis@rrt.lt

INHOPE

**svarus
internetas**

